

INTERVIEW IVO VAN HOVE

‘Dit is een oeuvreprijs, niet voor gewoon een goed seizoen’

Ivo van Hove krijgt een grote staatsprijs. Hij heeft zijn gezelschap wereldfaam bezorgd en is een grote naam op de podia van Parijs, Londen en New York. Heeft hij al een doel voor de 100 duizend euro?

De belangrijkste prijs? Absoluut. Of nou, grapt hij, het ereburgerschap van zijn geboortedorp Ham (voorheen Kwaadmechelen) dat hij in 2016 ontving, kwam in de buurt. ‘Dat was emotioneel in elk geval de belangrijkste prijs. Ik ben de eerste en misschien wel laatste ereburger van mijn dorp. Vooral voor mijn moeder was dat bijzonder.’

Regisseur Ivo van Hove (60) is inmiddels Chevalier dans l’Ordre des Arts et des Lettres in Frankrijk en koninklijk onderscheiden tot Commandeur in de Kroonorde in België. Nu kan hij aan een lange lijst prijzen en onderscheidingen ook de Johannes Vermeerprijs toevoegen, de enige Nederlandse staatsprijs voor de kunsten.

Gisteren werd bekend dat Van Hove de elfde laureaat is van de prijs, waaraan een geldbedrag van 100 duizend euro is verbonden. Van Hove neemt de prijs op 25 september in ontvangst in de Ridderzaal in Den Haag. ‘Het lijstje van eerdere winnaars bestaat uit absolute topkunstenaars, zoals Rem Koolhaas, Pierre Audi en Steve McQueen, kunstenaars die ik enorm bewonder en die mij in mijn werk inspireren. Dat ik mij nu in dat rijtje mag voegen is een ongeloofelijk grote eer, daar ga ik niet vals bescheiden over doen.’

Hoeveel Tony Awards staan er inmiddels in uw prijzenkast?

Hij probeert het uit te rekenen: er waren Tony’s voor beste regie en beste voorstelling voor *A View from the Bridge*, en een Tony voor acteur Bryan

Cranston in de productie *Network*. Eerder ontving hij al diverse Olivier Awards, het Britse equivalent, en een Molière, de grootste Franse toneelprijs, voor de voorstelling *Les Damnés*. Maar nee: hij loopt vast. ‘Ik weet het niet precies, erg hè? We hebben ook geen fysieke prijzenkast thuis – het meeste ging naar mijn moeder. Zij is een paar maanden geleden overleden dus nu komt er ook weer het een en ander terug. Er is wel eens iets kwijtgeraakt, vrees ik. Maar het is oprecht elke keer weer leuk om een prijs te krijgen. Zeker deze.’

Wat maakt deze onderscheiding nog bijzonder?

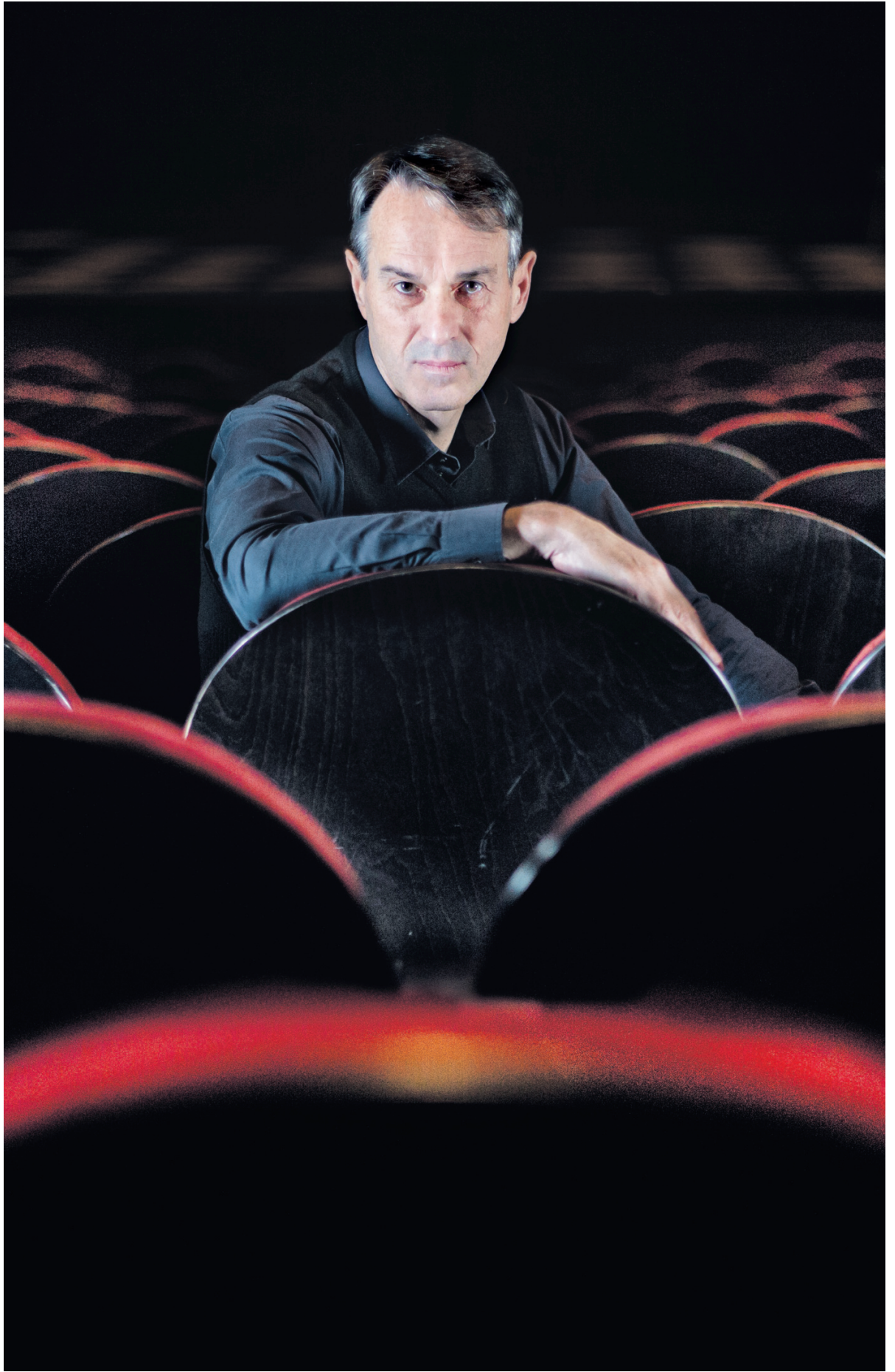
‘Dat het een prijs is van de Nederlandse staat, toch onze thuisbasis. Het is een oeuvreprijs, dus niet voor een specifieke productie of ‘gewoon’ een goed seizoen. En de jury roemt heel specifiek ons werk bij Internationaal Theater Amsterdam, in Amsterdam en elders, maar ook de internationale projecten daarbuiten, zeg maar ons oeuvre buiten ITA. Ik vind het prettig dat daar nu ook expliciet erkenning voor is.’

‘Ons’ oeuvre?

‘Dat van mij en Jan (Versweyveld, zijn vaste scenograaf en levenspartner, red.). Ik ben vaak het boegbeeld van onze samenwerking, maar we maken echt *Gesamtkunstwerke*. De jury vermeldt Jans aandeel in ons succes ook expliciet in hun rapport. Dat verdient hij zeer.’

Hoe gaat u het prijzengeld besteden?

‘Ik heb begrepen dat het is bedoeld als investering in verdere artistieke ontwikkeling. Dat is leuk, want bij

Ivo van Hove: ‘Ik wil een groot publiek bereiken zonder artistiek door de knieën te gaan.’ Foto Valerio Vincenzo

BEKRONING VOOR ‘GRANDIOZE BIJDRAGE’

Ivo van Hove krijgt dit jaar de Johannes Vermeer Prijs, de staatsprijs voor de kunsten, voor zijn ‘grandioze bijdrage aan de ontwikkeling van het theater in én buiten Nederland’. Er is 100 duizend euro aan verbonden. Eerdere winnaars zijn Marlene Dumas, Erwin Olaf, Pierre Audi en Irma Boom.

Van Hove (België, 28 oktober 1958) regisseert toneel en opera. Sinds 2001 leidt hij het Internationaal Theater Amsterdam (voorheen Toneelgroep Amsterdam). Ook is hij vaste gastregisseur van de New York Theatre Workshop en regisseerde hij bij de Brooklyn Academy of Music, waarmee ITA komend jaar veel samenwerkt.

een oeuvreprijs ga je toch meteen een beetje terugblikken, terwijl deze prijs is gericht op de toekomst. Maar ik moet er nog over nadenken.’

Veel tijd om dat te doen is er niet: Van Hove komt net uit de repetities van *Freud*, een grote productie bij ITA die 22 september in première gaat. Daarna volgt in oktober de Nederlandse versie van *Lazarus*, de muziektheaterproductie die hij in 2015 in New York maakte samen met David Bowie. Kort daarop beginnen in New York de repetities voor *West Side Story*, een nieuwe versie van de Broadway-klassieker uit 1957.

‘Daar ben ik intussen ook al een jaar zeer intensief mee bezig. We hebben net de cast rond – allemaal echt jonge mensen, van 17, 18 jaar, niet de usual suspects van Broadway, dat wilde ik graag zo. In totaal deden 1.800 mensen auditie. In oktober beginnen we met repeteren en dan zit er acht weken later al betalend publiek. Dus je zou kunnen zeggen: het is vijf voor twaalf, haha.’

Na Broadway keert hij terug naar Amsterdam voor de regie van *Wie*

heeft mijn vader vermoord, naar de roman *Qui a tué mon père* van de Franse schrijver Édouard Louis. En daarna regisseert hij actrice Isabelle Huppert in Tennessee Williams’ *The Glass Menagerie* bij het Théâtre de l’Odéon in Parijs. Hij moet lachen om de verbazing over die immense productiviteit. ‘Ik schrijf mijn leven op toneel, waarom zou ik daarmee ophouden? Ik weet nu al welke voorstellingen ik de komende drie jaar ga maken.’

Wat is de belangrijkste drijfveer voor die enorme productiviteit?

‘Een zo groot mogelijk publiek bereiken met mijn werk, in binnen- en buitenland, zonder daarvoor artistiek ook maar iets door de knieën te moeten gaan. Daar ben ik nu trouwens ook te oud voor.’

Op 25 augustus spreekt u op het jaarlijkse Paradisodebat over de kunsten. Wat gaat u daar zeggen?

‘Ik wil daar proberen het belang van kunst voor de samenleving te duiden.’

Herien Wensink